

Brussel, 4.7.2019
COM(2019) 318 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

**over de vorderingen van de instellingen van de Unie bij de uitvoering van de geleidelijke
beperking van de afwijking voor het Iers**

I. Inleiding

Toen Ierland in 1973 tot de Europese Gemeenschappen toetrad, heeft het niet verzocht dat het Iers een van de officiële talen en werktalen van de instellingen zou worden, maar alleen dat de Verdragen in het Iers zouden worden vertaald en dat zijn burgers het recht zouden hebben om in het Iers te communiceren met de instellingen. Bijgevolg werd het Iers niet opgenomen in de lijst van officiële talen en werktalen in Verordening nr. 1¹ en hebben de instellingen geen wetgeving in het Iers geredigeerd of bekendgemaakt.

In 2005 heeft Ierland verzocht dat het Iers een officiële taal en werktal van de Unie wordt en voorgesteld dat een beperkte regeling wordt ingevoerd waarbij alleen verordeningen die gezamenlijk door het Europees Parlement (EP) en de Raad worden vastgesteld, in het Iers worden geredigeerd. De Raad heeft die status met ingang van 1 januari 2007 verleend bij Verordening (EG) nr. 920/2005², met een afwijking waarin is bepaald dat alleen verordeningen van het EP en de Raad in het Iers moesten worden geredigeerd. De afwijking werd aangenomen voor een termijn van vijf jaar en na een evaluatie in 2010 werd deze met nog eens vijf jaar verlengd tot 31 december 2016³. In 2015 heeft de Ierse regering, in het kader van haar beleid om het gebruik en de kennis van het Iers aan te moedigen, de Raad verzocht het toepassingsgebied van de afwijking stapsgewijs te beperken zodat de afwijking geleidelijk kan worden afgeschaft tegen 1 januari 2022. Dientengevolge heeft de Raad in december 2015 Verordening (EU) nr. 2015/2264⁴ vastgesteld. Dit heeft geleid tot een ongekende situatie waarin de instellingen een nieuwe taalregeling met een bestaande lidstaat moesten opbouwen.

In de bijlage bij Verordening (EU, Euratom) 2015/2264 is een tijdschema voor de geleidelijke beperking van de afwijking opgenomen, dat er als volgt uitziet:

- eerste stap (vanaf 1 januari 2017) — richtlijnen van het EP en de Raad;
- tweede stap (vanaf 1 januari 2018) — besluiten van het EP en de Raad;
- derde stap (vanaf 1 januari 2020) — verordeningen en richtlijnen van de Raad en besluiten van de Raad waarin de adressaten niet bij naam worden genoemd; en

¹ Verordening nr. 1 van 15 april 1958 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Economische Gemeenschap (PB 17 van 6.10.1958, blz. 385) en Verordening nr. 1 van 15 april 1958 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB 17 van 6.10.1958, blz. 401).

² Verordening (EG) nr. 920/2005 van de Raad tot wijziging van Verordening nr. 1 van 15 april 1958 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Economische Gemeenschap en Verordening nr. 1 van 15 april 1958 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, alsmede tot invoering van tijdelijke afwijkingsmaatregelen met betrekking tot deze verordeningen (PB L 156 van 18.6.2005, blz. 3).

³ Verordening (EU) nr. 1257/2010 van de Raad houdende verlenging van de tijdelijke afwijkingsmaatregelen met betrekking tot Verordening nr. 1 van 15 april 1958 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Economische Gemeenschap en Verordening nr. 1 van 15 april 1958 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, die zijn ingevoerd bij Verordening (EG) nr. 920/2005 (PB L 343 van 29.12.2010, blz. 5).

⁴ Verordening (EU, Euratom) 2015/2264 van de Raad houdende verlenging en geleidelijke afschaffing van de tijdelijke afwijkingsmaatregelen met betrekking tot Verordening nr. 1 van 15 april 1958 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Economische Gemeenschap en Verordening nr. 1 van 15 april 1958 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, die zijn ingevoerd bij Verordening (EG) nr. 920/2005 (PB L 322 van 8.12.2015, blz. 1).

- vierde stap (vanaf 1 januari 2021) — verordeningen en richtlijnen van de Commissie en besluiten van de Commissie waarin de adressaten niet bij naam worden genoemd.

Op grond van de verordening moet de Commissie twee keer verslag uitbrengen aan de Raad over de uitvoering ervan voordat de afwijking ophoudt van toepassing te zijn. Uiterlijk in oktober 2019 moet de Commissie verslag uitbrengen over de vorderingen van de instellingen bij de uitvoering van de geleidelijke beperking van de afwijking. De Raad kan, na het verslag in overweging te hebben genomen, besluiten het in de bijlage opgenomen tijdschema opnieuw te bezien.

De Commissie moet uiterlijk in juni 2021 opnieuw verslag uitbrengen aan de Raad "over de vraag of de instellingen [...], in vergelijking met de overige [...] talen, over voldoende capaciteit beschikken om [...] vanaf 1 januari 2022 Verordening nr. 1 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Economische Gemeenschap en Verordening nr. 1 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie toe te passen zonder afwijking". Tenzij de Raad een andersluidende verordening vaststelt, zal de afwijking vanaf 1 januari 2022 niet meer van toepassing zijn.

In dit **eerste uitvoeringsverslag** wordt de balans opgemaakt van de vorderingen die tussen januari 2016 en medio 2019 zijn gemaakt.

II. Vorderingen bij de uitvoering van de geleidelijke beperking van de afwijking

a. Samenwerking met Ierland

De instellingen en Ierland hebben samengewerkt om Verordening (EU, Euratom) 2015/2264 uit te voeren. Krachtens artikel 2 van de verordening moeten "[d]e Ierse autoriteiten en de Commissie [...], in samenwerking met de andere instellingen van de Unie, regelmatig [bijeenkomen] om na te gaan of er door de instellingen van de Unie voldoende personeel met kennis van de Ierse taal wordt aangeworven om met succes de geleidelijke beperking van de [...] afwijking het hoofd te bieden en of de capaciteit en de inzet van externe dienstverleners volstaat om tegemoet te komen aan de behoeften met betrekking tot het Iers binnen de instellingen van de Unie".

Daarom is er een **monitoringgroep inzake de afwijking betreffende het Iers** opgericht, die bestaat uit vertegenwoordigers van de taaldiensten van de instellingen van de Unie en Ierland. De groep is in 2016 met haar werkzaamheden begonnen en zal die voortzetten totdat de verordening niet langer van toepassing is. De groep heeft een tweeledige structuur:

- op sturingsniveau komt de Commissie (vertegenwoordigd door het directoraat-generaal Vertaling), in samenwerking met de andere instellingen en Ierland (vertegenwoordigd door het ministerie van Cultuur, Erfgoed en de *Gaeltacht*), jaarlijks bijeen om de vooruitgang te monitoren en de jaarlijkse prioriteiten vast te stellen op de volgende gebieden:
 - desbetreffende aanwervingen door de instellingen;
 - capaciteit van externe dienstverleners;
 - toegenomen samenwerking op het gebied van taalmiddelen; en

- kwesties in verband met de beschikbaarheid van het *acquis*; en
- op operationeel niveau komen vertegenwoordigers van de taaldiensten van de instellingen en het ministerie van Cultuur, Erfgoed en de *Gaeltacht* ten minste tweemaal per jaar bijeen, werken zij verder aan de jaarlijkse prioriteiten en brengen zij aan het sturingsniveau verslag uit over de vooruitgang.

Sinds de vaststelling van de verordening hebben de Commissie en Ierland samen drie jaarlijkse conferenties over de Ierse taal georganiseerd in Dublin.

Op de volgende bladzijden wordt de **algemene vooruitgang** op de belangrijkste gebieden geschetst.

b. Levering van vertalingen in het Iers

De vraag van de instellingen naar vertaling heeft allereerst betrekking op wetgevingsteksten en daarna pas op andere, niet-wetgevende documenten, naargelang van politieke en andere communicatiebehoeften. Met de eerste twee stappen in 2017 en 2018 (toevoeging van richtlijnen en besluiten van het EP en de Raad) zijn de instellingen begonnen met de uitbreiding van het scala aan wetgeving dat in het Iers wordt vertaald. **De eerste twee stappen zijn volledig doorgevoerd.**

Overeenkomstig overweging 4 van Verordening (EU, Euratom) 2015/2264 hebben de instellingen ook andere documenten vertaald om de beschikbaarheid van informatie over de activiteiten van de Unie in het Iers te vergroten. Uitgaande van het wetgevingsmateriaal en deze extra documenten samen hebben de instellingen⁵ **het volume van de vertalingen in het Iers sinds 2016 meer dan verdubbeld.**

Ter voorbereiding van de volgende stapsgewijze verhogingen die voor 2020 en 2021 zijn gepland, heeft de Commissie de prognoses van de vraag per documenttype geanalyseerd. Uit die prognoses blijkt dat de voor 2020 en 2021 geplande stappen binnen sommige instellingen kunnen leiden tot **nog eens een verdubbeling van het volume** tussen eind 2018 en 2021. Zodra de afwijking in 2022 afloopt, zal het resterende segment van de vraag (bv. mededelingen, raadplegingen en verslagen) er naar schatting voor zorgen dat de totale vraag naar vertalingen in het Iers binnen de Commissie nog eens met 40 % toeneemt⁶. Als gevolg daarvan zal de vraag naar Iers ook bij alle andere taaldiensten aanzienlijk toenemen.

c. Aanwerving van personeel met kennis van de Ierse taal

Voor de uitvoering van Verordening (EU, Euratom) 2015/2264 is het van het allergrootste belang dat de instellingen over **voldoende personeel met kennis van de Ierse taal** beschikken. In 2015 hebben de instellingen en Ierland vastgesteld dat het lage aantal Ierstalige deskundigen de grootste uitdaging vormt wanneer de afwijking afloopt. Om tegen 1 januari 2022 de productiecapaciteit op te bouwen, hebben de instellingen daarom een reeks **vergelijkende onderzoeken van EPSO gepland voor 2016, 2018 en 2020.**

Op basis van de personeelsformatiecijfers van 2014⁷ is een raming gemaakt van de aanwervingsbehoeften van alle instellingen. Sindsdien is een evaluatie van de middelen uitgevoerd en worden aanpassingen doorgevoerd aan de middenmix van eigen personeel, externe aanbieders van vertaaldiensten en taaltechnologische middelen. Om in een groter aantal vertalingen in het Iers te kunnen voorzien, is het van essentieel belang om deze drie hoofdaspecten van de capaciteit voor het Iers binnen de verschillende instellingen in verschillende mate te blijven opbouwen en combineren.

De instellingen blijven nieuwe posten toewijzen aan hun taalafdelingen Iers. Sinds eind 2015 is **het aantal interne Ierstalige personeelsleden gestegen van 58 naar 102.**

⁵ EU-instellingen met de grootste vertaaldiensten, d.w.z. Commissie, EP en Raad.

⁶ Alleen al voor de Commissie is het volume tussen 2016 en 2018 gestegen van ongeveer 8 000 tot 19 000 bladzijden; tussen 2018 en 2021 zal het volume naar verwachting stijgen van 19 000 tot ongeveer 50 000 bladzijden, en vanaf 2022 van 50 000 tot ongeveer 83 000 bladzijden.

⁷ Financieel memorandum, door de Commissie opgesteld met het oog op de vaststelling van Verordening (EU, Euratom) 2015/2264.

In 2016 zijn vergelijkende onderzoeken van EPSO voor vertalers en taalassistenten GA⁸ georganiseerd. Aan het vergelijkende onderzoek voor vertalers namen 210 kandidaten deel. Daarvan kwamen er 10 door de selectie, terwijl er werd gemikt op 62 kandidaten. Ongeveer 8 van de 10 kandidaten waren reeds in dienst van de instellingen⁹ op basis van een tijdelijk contract. De nettocapaciteitswinst bedroeg dus 2 nieuwe personeelsleden. Bij het vergelijkend onderzoek voor taalassistenten werd gemikt op de aanwerving van 13 assistenten. 9 van de 118 aanvragers kwamen door de selectie, waarvan er 6 reeds op basis van een tijdelijk contract in dienst waren van de instellingen¹⁰. Het onderzoek leverde dus een nettocapaciteitswinst van 3 personeelsleden op.

In 2017 is een vergelijkend onderzoek van EPSO voor juristen-vertalers uitgeschreven. Aan dat onderzoek namen 26 kandidaten deel, waarvan er 3 succesvol waren.

Het vergelijkende onderzoek van EPSO voor vertalers in 2018 trok 190 kandidaten aan, waarvan er 15 succesvol waren. Om de kans dat de selectieprocedure iets oplevert zo hoog mogelijk te maken, werd de termijn voor de indiening van aanvragen met twee weken verlengd en werd de testvolgorde gewijzigd, zodat de vertaaltests vóór de computertests plaatsvonden.

De vergelijkende onderzoeken van EPSO voor Ierse linguïsten kunnen nog steeds op een redelijke belangstelling rekenen, maar het blijft lastig om zoveel goede kandidaten te vinden dat kan worden voldaan aan de verwachte behoeften.

Tabel 1: Vergelijkende onderzoeken van EPSO, 2016-2018

Jaar	Vergelijkend onderzoek	Aantal aanvragers	Toegelaten tot vertaaltests	Uitgenodigd voor assessment	Reservelijst van EPSO	Streefcijfer
2016	Vertalers	210	43*	10	10	62
	Assistenten	118		28	9	13
2017	Juristen-vertalers	26	8	5	3	8
2018	Vertalers	190	114**	17***	15	72

* toelating op basis van computertests

** toelating uitsluitend op basis van aanvragen

*** in het assessment centre geïntegreerde computertests

Om de lage slagingspercentages van de vergelijkende onderzoeken van EPSO te compenseren, hebben de instellingen ook intensief geïnvesteerd in de **aanwerving en opleiding van tijdelijk personeel** met het oog op de opbouw van vertaalcapaciteit. Als alternatieve maatregel zijn tussen 2015 en medio 2019 14 selectieprocedures voor tijdelijke

⁸ GA is de ISO-taalcode voor het Iers.

⁹ 4 in het EP, 2 in de Raad en 2 in de Commissie.

¹⁰ 2 in het EP, 3 in de Raad en 1 in de Commissie (Juridische Dienst).

functionarissen¹¹ gestart. De extra opleidingsmogelijkheden die Ierland heeft gecreëerd en de opleiding binnen de instellingen voor tijdelijke functionarissen waren een pragmatische manier om de lage slagingspercentages van de vergelijkende onderzoeken van EPSO te ondervangen. Bovendien is EPSO begin 2019 een selectieprocedure voor vertalers op contractbasis gestart.

Hoewel de afwijking er geen betrekking op heeft, moet ook rekening worden gehouden met **vertolking** aangezien tolken meestal deel uitmaken van dezelfde groep potentiële toekomstige personeelsleden. Alle instellingen van de Unie moeten over een voldoende aantal tolken beschikken om na de afwijking aan de vraag naar Iers te voldoen. Tot dusver hebben zij kunnen voldoen aan de vraag, die zich beperkt tot de vertolking vanuit het Iers ("passief Iers"). De tolkdienst van de Commissie, DG SCIC, heeft dit gedaan door gebruik te maken van drie tolken in vaste dienst (twee met passieve en één met actieve kennis van het Iers) en een voldoende aantal geaccrediteerde freelancers waarop een beroep kan worden gedaan door de Commissie, de Raad, het EESC en het CvdR. De verzoeken om vertolking vanuit het Iers bij de vier instellingen die door DG SCIC worden bediend, zijn gedaald van twintig in 2011 tot vier in 2018 en, tot nog toe, twee in 2019. DG SCIC is tot op heden nog niet verzocht om vertolking in het Iers ("actief Iers") te verzorgen, een feit dat uitdrukkelijk is onderkend in een briefwisseling tussen DG SCIC en het Ierse ministerie van Cultuur, Erfgoed en de *Gaeltacht*. In het EP (net als in het Ierse parlement) wordt momenteel vertolking verzorgd vanuit, maar niet in het Iers in plenaire vergaderingen (met inbegrip van de avondzitting) en voor andere vergaderingen, mits dit van tevoren wordt meegedeeld. Het Europees Hof van Justitie heeft geen behoefte aan Ierstalige vaste tolken, aangezien er nog nooit een zaak in het Iers bij het Hof aanhangig is gemaakt.

Het Publicatiebureau heeft op assistentniveau behoefte aan Ierstalig personeel om **taalkundige redactie en proeflezingen** uit te voeren. Het Publicatiebureau beschikt momenteel over één Ierstalige tijdelijke functionaris en probeert geleidelijk de capaciteit voor het Iers op te bouwen en op hetzelfde peil te brengen als die voor de meeste andere talen. Gezien het geringe aantal posten en het specifieke karakter ervan is het niet kosteneffectief om alleen voor het Publicatiebureau een vergelijkend onderzoek van EPSO te organiseren.

Ierland heeft ook aanzienlijke inspanningen geleverd om kandidaten voor te bereiden op een loopbaan bij de instellingen en de aanwerving naar een hoger plan te tillen. Sinds 2007 heeft het een reeks cursussen Iers en in het Iers gegeven cursussen op universitair niveau laten ontwikkelen, met name in het kader van het initiatief Advanced Irish Language Skills. In 2015 heeft het een Centre of Excellence for Careers with the Irish Language in the European Union opgericht om de coördinatie tussen de aan het initiatief deelnemende instellingen voor hoger onderwijs te vergemakkelijken. Eveneens in 2015 heeft Ierland 4,7 miljoen euro uitgetrokken om over een periode van acht jaar 15 nieuwe gespecialiseerde cursussen op te zetten in de deelnemende instellingen. Alle cursussen die in het kader van het

¹¹ EP: 1 voor vertalers in respectievelijk 2016 en 2019 en 1 voor assistenten in 2017; 1 voor juristen-vertalers in 2017; Raad: 1 voor vertalers in respectievelijk 2016, 2017 en 2018 en 1 voor assistenten in 2017; 1 voor juristen-vertalers in 2017; Commissie: 1 voor vertalers in respectievelijk 2017, 2018 en 2019; HvJ: 1 voor Ierstalige juristen-vertalers in 2017 en 1 voor correctoren in 2018.

initiatief worden gefinancierd, met inbegrip van cursussen recht, worden nu in een derde EU-taal gegeven en omvatten modules over psychometrische vaardigheden om studenten voor te bereiden op de vergelijkende onderzoeken van EPSO. De Commissie heeft geholpen bij het opzetten van een masteropleiding voor conferentietolken aan de National University of Ireland, Galway, en blijft daar steun aan verlenen.

In de periode 2016-2018 **werden loopbanen binnen de instellingen voor Ierse linguïsten gepromoot** door Ierland en door de instellingen zelf, via reclamecampagnes, banenbeurzen, bezoeken aan universiteiten en bezoeken van Ierse universiteitsstudenten aan de instellingen, speciale openingsevenementen, krantenartikelen en radio-interviews. Tijdens de jaarlijkse conferenties in Dublin zijn onderwerpen in verband met Ierse vertaling en vertolking aan bod gekomen en is meer informatie verschaft over loopbaanmogelijkheden en de profielen waar de instellingen behoefte aan hebben bij de aanwerving van Ierstalig personeel. Om jonge generaties Ierstaligen beter te bereiken, hebben de Commissie en Ierland in 2017 een speciale vertaalwedstrijd (Young Translators) voor Ierstalige leerlingen in de hogere klassen van het middelbaar onderwijs georganiseerd. In 2018 namen 21 scholen deel aan deze wedstrijd.

Al met al leert de ervaring tot nu toe dat er de komende drie jaar nog aanzienlijke inspanningen nodig zijn om aan de verwachte behoeften te voldoen, hoewel er dus een aantal pragmatische, specifieke maatregelen zijn getroffen om de vertaal- en tolkcapaciteit voor het Iers te vergroten.

d. Capaciteit van externe dienstverleners

Het gedeelte van het vertaalwerk dat wordt uitbesteed, verschilt van instelling tot instelling. De Commissie is qua volume de grootste uitbesteder. Naar verwachting zullen de instellingen voor Ierse vertalingen vaker een beroep doen op externe dienstverleners om hun interne capaciteit aan te vullen.

De Commissie en het EP hebben in de verslagperiode extra **aanbestedingen voor vertaaldiensten** uitgeschreven om de capaciteit te vergroten, de deelname te bevorderen en de kwaliteit te verbeteren. De nieuwe contracten van de Commissie zijn in juli 2018 in werking getreden. De eerste resultaten zijn bemoedigend, hoewel het uitbesteede volume nog steeds maar een fractie vormt van wat nodig is om te voldoen aan de vraag na het vervallen van de afwijking. In november 2018 heeft het EP, met deelname van de Raad, de Rekenkamer, het EESC en het CvDR, een aanbesteding uitgeschreven. In maart 2019 heeft het EP opnieuw een aanbesteding uitgeschreven voor de verlening van vertaaldiensten, waaronder voor het Iers. In mei 2019 heeft de Commissie eveneens een nieuwe aanbesteding gepubliceerd voor de verlening van vertaaldiensten, waaronder voor het Iers. Deze procedures lopen nog. Tijdens de verslagperiode werden **bewustmakingsevenementen** voor externe dienstverleners over de mogelijkheden van samenwerking met de Commissie georganiseerd. Om zoveel mogelijk dienstverleners te bereiken, werden zowel webinars als live-evenementen gehouden. De huidige en toekomstige behoeften aan vertalingen van externe dienstverleners stonden centraal op de jaarlijkse conferentie van 2018 in Dublin.

De tolkdiensten van de Commissie (DG SCIC), het EP en het HvJ hebben toegang tot **11 geaccrediteerde freelancers die uit het Iers tolken**; slechts 5 van hen hebben actieve kennis van het Iers. Uit de accreditatietests in 2016, 2017 en 2019 zijn geen kandidaten naar voren gekomen die aan de eisen voldeden.

In april 2019 heeft het Publicatiebureau een aanbesteding voor externe dienstverleners uitgeschreven; aangezien er geen inschrijvingen zijn ontvangen, zal er een nieuwe aanbesteding plaatsvinden.

e. Ierstalige hulpmiddelen

Bij vertaalcapaciteit gaat het ook om taalhulpmiddelen. De instellingen en Ierland hebben voor GA het **terminologieproject** in IATE¹² voortgezet, dat al elf jaar loopt en waarvoor Ierland tot eind 2021 financiering heeft goedgekeurd. Het project heeft 65 592 termen opgeleverd (in 2015 waren het er 56 860). De instellingen zijn samen met Ierland begonnen met het opbouwen van een netwerk van Ierstalige terminologiedeskundigen in Ierland.

Instrumenten voor **computerondersteund vertalen** en automatische vertaling zijn cruciaal voor de efficiëntie van de vertaaldiensten. Ze worden gevoed door twee- of meertalige corpora, vaak in de vorm van vertaalgeheugens op basis van eerdere vertalingen. Euramis, de interinstitutionele **databank voor vertaalgeheugens**, bevat momenteel ongeveer 5,8 miljoen segmenten vanuit of naar het Iers (tegenover 3,5 miljoen in 2015). Dit is ongeveer een tiende van de 30-50 miljoen segmenten die beschikbaar zijn voor de meeste andere talencombinaties.

Ierland heeft zich ertoe verbonden de instellingen vertaalgeheugens te leveren met gealigneerde Engelse en Ierse teksten uit de nationale wetgeving. Er is een overeenkomst tussen de instellingen en Ierland opgesteld, waar momenteel de laatste hand aan wordt gelegd.

In maart 2018 is in het kader van het eTranslation-systeem¹³ van de Commissie een **automatische vertaalmachine** voor het Iers op basis van neurale automatische vertaaltechnologie gebouwd en ter beschikking gesteld van de instellingen en de Ierse autoriteiten. Aangezien automatische vertaling echter door gegevens wordt gestuurd en die gegevens afkomstig zijn van Euramis, zijn de resultaten van de Ierse automatische vertaling vanwege de verhoudingsgewijs kleine hoeveelheid gegevens die wordt gebruikt om de software-engines voor het Iers te trainen, minder goed dan die voor andere talen. Het initiatief European Language Resource Coordination is erop gericht meer taalgegevens te verzamelen om die engines te verbeteren.

Het Publicatiebureau heeft met de Ierse regering en de Ierse interinstitutionele taalgroep samengewerkt om de Interinstitutionele schrijfwijzer in overeenstemming te brengen met de

¹² De terminologiedatabank die door alle instellingen wordt gebruikt en gedeeltelijk ook voor het publiek toegankelijk is.

¹³ eTranslation (voorheen MT@EC) biedt automatische vertalingen voor de DG's van de Commissie, maar ook voor de andere instellingen en de lidstaten (overheidsinstanties).

nieuwe officiële norm voor het Iers. Het Publicatiebureau beschikt ook over instrumenten voor computerondersteund proeflezen die specifiek zijn aangepast aan Ierse teksten in het Publicatieblad. Deze worden momenteel uitgebreid tot de rechtspraak in het Iers.

f. Kwesties in verband met de beschikbaarheid van het *acquis*

Het Iers is de eerste officiële taal en werktal waarin het rechtscorpus van de Unie (het *acquis*) niet eerder is vertaald. Het *acquis*, dat momenteel ongeveer 160 000 (Publicatieblad-) pagina's wetstekst omvat, vormt een belangrijk deel van de vertaalgeheugens van de instellingen en een rijke bron van terminologie. Om de leemten in de Ierse versie van het *acquis* op te vullen, heeft de Juridische Dienst van de Commissie een prioriteitenlijst van ongeveer 11 000 bladzijden basishandelingen en geconsolideerde versies van handelingen opgesteld waarvan de vertaling in het Iers van grote waarde zou zijn. De instellingen vertalen deze gezamenlijk voor zover de middelen dat toelaten; tot op heden hebben ze ongeveer 4 697 bladzijden vertaald. De vertalingen zijn echter niet geauthenticeerd en dienen alleen om het vertaalgeheugen te verbeteren en de operationele efficiëntie te bevorderen. Het HvJ vertaalt rechtspraak en tekstsegmenten/zinnen die vaak voorkomen in zijn teksten.

Om bij te dragen aan de inspanningen van de instellingen **financiert Ierland** sinds september 2018 **een stageprogramma** voor het vertalen van het *acquis*. Er zijn tot 2021 middelen uitgetrokken voor de financiering van twaalf kandidaten per jaar die elk vijf maanden stage kunnen lopen bij de vertaaldiensten van de belangrijkste instellingen (steeds twee bij het EP, bij de Raad en bij de Commissie, tweemaal per jaar). Slechts vier van de verwachte zes stagiairs zijn met hun stage begonnen in de eerste ronde in september/oktober 2018 (twee bij het EP, één bij de Raad en één bij de Commissie), terwijl er drie stage hebben gelopen in de tweede ronde in maart 2019 (twee bij de Commissie en één bij de Raad). Ierland heeft ermee ingestemd om het EESC en het CvdR in het programma op te nemen en in maart 2019 is een stagiair begonnen bij de gemengde comités. In april 2019 heeft Ierland de financiering¹⁴ verhoogd ten behoeve van in totaal tien stagiairs, die vanaf oktober 2019 tien maanden stage kunnen lopen (twee stagiairs voor de Commissie, drie stagiairs, waaronder één corrector, voor het EP, twee stagiairs voor de Raad, twee stagiairs voor het EESC en het CvdR en één corrector voor het Publicatieblad).

¹⁴ Van 120 000 tot 200 000 euro.

III. Conclusies

De instellingen zetten zich ten volle in voor de uitvoering van Verordening (EU, Euratom) 2015/2264. Hun samenwerking met Ierland heeft de vooruitgang op alle in de verordening genoemde gebieden bevorderd. Zij hebben de eerste twee stapsgewijze verhogingen (met betrekking tot richtlijnen en besluiten van het Europees Parlement en de Raad) met succes doorgevoerd en hebben het volume vertalingen in het Iers sinds 2016 meer dan verdubbeld.

Om een stabiele en toereikende interne capaciteit op te bouwen, werden in de verslagperiode vier vergelijkende onderzoeken van EPSO georganiseerd, waarvoor in 2017 slechts tien vertalers en negen assistenten en in 2019 vijftien vertalers en drie juristen-vertalers slaagden. Sinds eind 2015 hebben de instellingen het aantal interne Ierstalige personeelsleden uitgebreid van 58 naar 102. Ondanks deze aanzienlijke en gezamenlijke inspanningen verloopt de vooruitgang langzamer dan verwacht als gevolg van het kleine aantal Ierstalige taalkundigen en de lage slagingspercentages bij de vergelijkende onderzoeken van EPSO. Er zijn veertien selectieprocedures voor tijdelijke functionarissen georganiseerd ter compensatie van het tekort aan kandidaten die voor de vergelijkende onderzoeken van EPSO zijn geslaagd. Daarbij werden tijdelijke functies aangeboden in het kader waarvan het personeel interne opleidingen kreeg.

Ter aanvulling van de interne capaciteit en ter uitbreiding van het aantal externe dienstverleners waarop de instellingen een beroep kunnen doen, hebben de Commissie en het EP extra aanbestedingen voor het verlenen van externe vertaaldiensten in het Iers uitgeschreven en accreditatietests voor freelancetolken gehouden.

Er is vooruitgang geboekt bij het opbouwen van taaltechnologische middelen voor het Iers en er is een nieuwe neurale automatische vertaalmachine Engels-Iers gebouwd in het kader van het eTranslation-systeem, hoewel de huidige corpora en geheugens relatief bescheiden blijven. Om de beschikbare taalkundige gegevensbronnen uit te breiden, is tussen de instellingen en Ierland een overeenkomst opgesteld over het delen van de tweetalige corpora van de Ierse nationale wetgeving, waar momenteel de laatste hand aan wordt gelegd. De instellingen en Ierland hebben ook de werkzaamheden aan het IATE-terminologieproject voortgezet.

Uit prognoses van de vraag naar vertalingen blijkt dat voor de verwezenlijking van de stapsgewijze verhogingen voor 2020 en 2021 aanzienlijk meer capaciteit nodig zal zijn. De totale vraag zonder afwijking van Verordening nr. 1 heeft niet alleen betrekking op de vertaling van wetgeving, maar ook op de vertaling van beleidsdocumenten, mededelingen, raadplegingen en verslagen. Er moet ook rekening worden gehouden met de behoefte aan vertolking. De instellingen zullen zich samen met Ierland grote inspanningen moeten getroosten om voldoende capaciteit op te bouwen om aan de verwachte behoeften te voldoen. Sinds de raming van de behoeften in 2015 is een evaluatie van de middelen uitgevoerd; de middelenmix wordt aangepast en de exacte personeelsbehoeften worden voortdurend geëvalueerd. Om de toename van het aantal vertalingen in het Iers te kunnen realiseren, is het van essentieel belang om alle drie hoofdaspecten van de capaciteit in de verschillende instellingen in verschillende mate te blijven opbouwen en combineren: eigen personeel, externe aanbieders van vertaaldiensten en taaltechnologische middelen.

De Commissie zal de Raad in juni 2021 opnieuw verslag uitbrengen over de vraag of de instellingen, in vergelijking met de andere officiële talen, over voldoende capaciteit voor het Iers beschikken om Verordening nr. 1 vanaf 1 januari 2022 toe te passen zonder afwijking.